

Umjerenost i ustrajnost u ibadetu (Medina)

Hatib: dr. Abdulbari ibn Avad es-Subejti

12. zulhidže 1444. po Hidžri / 30. juni 2023.

Hvala Allahu Koji je svemu onom što je stvorio dao ono što mu je potrebno, zatim ga kako da se time koristi nadahnuo, i Koji pomaže Svojim robovima, koji s takvalukom idu k Njemu, i Koji u srca koga hoće spušta mudrost, svjetlost i čistoću. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinog, Koji nema druga, svjedočenjem koje vodi spasu i kojim se postižu uzvišene deredže, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, koji je ustrajavao u dobrim djelima. Neka su Allahova milost, spas i blagoslov na njega, na njegovu porodicu i ashabe.

Oporučujem sebi i vama bogobožnost. Uzvišeni kaže: "O vjernici, bojte se Allaha onako kako Ga se treba bojati, i umirite samo kao muslimani." (Ali Imran, 102)

S vremena na vrijeme dolaze nam odabrana vremena za činjenje dobrih djela, i smjenjuju se prilike i povodi, pa onaj koji je razumom obdaren nastoji pojačati svoje ambicije, napredovati na ljestvici dobrote, uzdići svoju dušu, nahraniti svoj iman, uvećati svoju poputninu, nadoknaditi ono što je prošlo, pripremiti se za ono što dolazi, ispraviti ono što je zaboravio i zanemario i popraviti svoje mahane.

Kada prođu ta vremena, prilike i povodi, kod nekih od nas mijenja se stanje, aktivnost slabi, entuzijazam opada i ambicije splašnjavaju. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Iza svakog djela stoji želja, a svaka želja ima svoje periode primirenosti (slabosti). Pa čija primirenost bude u skladu sa mojim sunnetom, on je na Pravom putu, a čija primirenost bude u suprotnosti sa mojim sunnetom, taj je propao." (Ahmed)

Ovaj hadis navodi nas da se zapitamo koji je najsigurniji put i najispravnija praksa za činjenje dobrih djela tokom cijele godine.

Možda pravi odgovor na ovo pitanje i potpuno znanje o njemu pronađemo u praksi Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, koju nam je pojasnila Aiša, radijallahu anha, kada je Alkama, Allah mu se smilovao, upitao: "Kakav je bio Vjerovjesnikov odnos prema dobrim djelima, na koji ih je način radio? Da li je preferirao neke dane u odnosu na druge?" Aiša, radijallahu anha, odgovorila mu je: "Ne, odlika njegovog dobrog djela bila je ustrajnost." (Buhari i Muslim) Dakle, Poslanik je ustrajavao u činjenju dobrih djela i nije ih prekidao.

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Allahu najdraža djela su ona koja se čine ustrajno, makar bila i mala." (Buhari i Muslim)

Ovaj vjerovjesnički obrazac i pristup ibadetu pomaže čovjeku da održava stalnu vezu sa Stvoriteljem i da ta veza bude snažna i čvrsta.

Mala a trajna djela su umjerenost i srednji put, blagotvorno djeluju na ljudsko srce, jer u njima nema teškoće, a i duši su lakša, zbog njihove raznovrsnosti. Ali, ustrajnim činjenjem ona postaju velika, s iskrenim nijetom uvećava se njihova nagrada i ostavljaju dubok trag u duši.

Znaj da trenuci koji ti se čine malim i neznatnim, ako u njima budeš ustrajno činio dobra djela, mogu zapravo biti trenuci u kojima ćeš ostvariti veliki uspjeh.

Hadis nas uči da je ustrajnost u dobrom djelu važnija od samog djela.

Poenta je u tome da započneš, a zatim ustraješ, a onaj ko ustraje, on će se uspjeti visoko na nebu slave i ponosa.

Ovaj uzvišeni vjerovjesnički koncept "najbolja su ona djela koja se ustrajno čine, makar bila i mala", dosljedno su primijenili njegovi ashabi, radijallahu anhum, koji su pili sa izvora dobrote, i postali su primjer koji treba slijediti.

Svi oni iskoristili su priliku za činjenje dobrovoljnih ibadeta, i odabrali su za sebe ona djela koju su mogli redovno izvršavati i oblike pobožnosti za koje su se njihova srca vezala i koji su bili draži njihovim dušama, bilo da je riječ o namazu, sadaki, dobročinstvu, održavanju rodbinskih veza ili nekom drugom djelu.

Muslim bilježi od majke pravovjernih Ummu Habibe, radijallahu anha, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Ko klanja dvanaest rekata u toku dana i noći, Allah će mu, kao nagradu za njih, sagraditi kuću u Džennetu." Ummu Habiba, radijallahu anha, rekla je: "Otkad sam čula ove Poslanikove riječi, nisam izostavila tih dvanaest rekata."

Muslim bilježi od Aiše, radijallahu anha, da je rekla: "Kada bi Muhammedova porodica radila neko djelo, ustrajala bi u njemu."

Buhari bilježi od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao Bilalu, radijallahu anhu, na sabah-namaz: "O Bilale, kaži mi o djelu u islamu od kojeg najviše očekuješ (od Allaha), jer ja sam čuo topot tvojih papuča ispred sebe u Džennetu." Bilal na to reče: "Djelo od kojeg najviše očekujem je da nikada nisam uzeo abdest, u danu i noći, a da poslije toga nisam klanjao onoliko koliko mi je Allah odredio da klanjam."

Muslim bilježi od Ibn Omera, radijallahu anhu, da je rekao: "Dok smo jednom klanjali sa Allahovim Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, neki čovjek izgovori ove riječi: 'Allahu ekberu kebira, vel-hamdulillahi kesira ve subhanallahi bukreten ve esila.' Nakon što je obavio namaz, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upita: 'Ko je izgovorio te i te riječi?' Onaj čovjek reče: 'Allahov Poslaniče, ja sam.' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'To su divne riječi, zbog njih su se otvorile kapije nebesa.'" Ibn Omer je rekao: "Otkad sam čuo ove riječi od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, nisam ih ostavio."

Sigurno znaš mnoge uspješne i utjecajne ljude oko sebe, koji su ostvarili visoke ciljeve i velika postignuća, na vjerskom i svjetovnom planu, strpljivim radom, ustrajnošću i žrtvovanjem malog dijela svog vremena.

Kada bi čovjek izdvojio mali dio svog vremena, za učenje Kur'ana napamet, stjecanje znanja, izučavanje Vjerovjesnikove biografije, čitanje korisne literature, odgoj svoje djece, dobrotvorni rad, "trgovinu" sa Allahom ili neki koristan dunjalučki posao, i držao kontinuitet u tome, sigurno bi postigao svoj cilj, a tragovi toga bili bi vidljivi u

unapređenju kvaliteta njegovog života, proširenju njegovih vidika, povećanju perceptivnih sposobnosti, i to bi ga učinilo važnim i konstruktivnim faktorom u njegovom društvu i domovini.

Da ne govorimo o tome da onaj ko ustrajno radi neko djelo, a zatim ga ostavi zbog bolesti ili putovanja, to djelo će mu biti upisano kao da ga je uradio, kao što se navodi u hadisu: "Kada se čovjek razboli ili ode na putovanje, upiše mu se nagrada za ona djela koja je činio dok je bio zdrav i dok je bio kod kuće." (Buhari)

Prema tome, ravnoteža i harmonija između djela i stanja u kojem se čovjek nalazi je poželjna i preporučena.

S druge strane, pretjerivanje u ibadetu i treniranje strogoće na vlastitoj duši može uzrokovati slabost, napuštanje djela, zasićenje, dosadu i gubitak volje, a može odvesti čovjeka potpuno krivim putem, i zato je došao vjerovjesnički naputak da odvрати one koji su krenuli tim putem i vrati ih, na najljepši način, na ispravan, Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem, put. U hadisu se kaže: "Kod Vjerovjesnikovih, sallallahu alejhi ve sellem, supruga došla su trojica ljudi i upitali su o ibadetu Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem. Kada su obaviješteni, njegov ibadet učinio im se nedovoljnim, pa su rekli: 'Gdje smo mi u odnosu na Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, kome su oprošteni i prošli i budući grijesi?!' Tada je jedan od njih rekao: 'Što se mene tiče, ja ću, zaista, stalno noću klanjati.' Drugi je rekao: 'Ja ću stalno postiti i neću prekidati post.' Treći je rekao: 'Ja ću se od žena ustegnuti i nikada se neću ženiti.' Potom je došao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao: 'Vi ste ti koji ste rekli tako i tako? Allaha mi, ja sam pokorniji Allahu i pobožniji od vas, ali ja i postim i jedem, i klanjam i spavam, i ženim se. Zato, onaj ko ne slijedi moj sunnet (način života), ne pripada meni.'"

Znajte da vam je Allah naredio da donosite salavate i selame na Njegovog Vjerovjesnika, pa je rekao u mudroj Objavi: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

Molim Allaha da i meni i vama podari blagoslov u časnom Kur'anu, i da podari da nam koriste njegovi ajeti i mudra opomena. Rekoh ovo i od Uzvišenog Allaha tražim oprost za sebe, za vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i On je milostiv.

